

Burgerrechtelijke aansprakelijkheid werkgever voor verkeersboeten werknemer

nieuws

Nieuws: finance, legal, profit, particulieren, 17 december 2021

Bij indiensttreding vraagt de werkgever doorgaans naar het bezit van het vereiste rijbewijs. Hij is hiervoor echter aangewezen op de goede trouw van de kandidaat-werknemer. Zo het tot een arbeidsovereenkomst leidt, krijgt de werknemer vaak een voertuig van de werkgever ter beschikking. Wanneer de werknemer vervolgens verkeersinbreuken begaat, is de werkgever hiervoor burgerrechtelijk aansprakelijk. Uiteraard voor zover de inbreuken werden begaan in het kader van de professionele activiteit. Dit onafgezien de aard van de door de werknemer begane fout.

Vooreerst zetten we het wettelijk kader uiteen om vervolgens de impact ervan op de verschillende onderlinge verhoudingen na te gaan.

Wettelijk kader

Basis

De basis van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van werkgevers voor de fouten begaan door hun werknemers, zit vervat in artikel 1384, derde lid (oud) Burgerlijk Wetboek:

“Men is aansprakelijk niet alleen voor de schade welke men veroorzaakt door zijn eigen daad maar ook voor die welke veroorzaakt wordt door de daad van personen voor wie men moet instaan, of van zaken die men onder zijn bewaring heeft.

De vader en de moeder zijn aansprakelijk voor de schade veroorzaakt door hun minderjarige kinderen.

De meesters en zij die anderen aanstellen, voor de schade door hun dienstboden en aangestelden veroorzaakt in de bediening waartoe zij hen gebezigd hebben.

De onderwijzers en de ambachtslieden, voor de schade door hun leerlingen en leerjongens veroorzaakt gedurende de tijd dat deze onder hun toezicht staan.

De hierboven geregelde aansprakelijkheid houdt op, indien de ouders, onderwijzers en ambachtslieden bewijzen dat zij de daad welke tot die aansprakelijkheid aanleiding geeft, niet hebben kunnen beletten.”

“Het niet hebben kunnen beletten van de daad” leidt niet tot bevrijding van aansprakelijkheid van de werkgever.

Wegverkeerwet

Artikel 67 van de Wegverkeerswet preciseert daarover het volgende:

*“Zij die overeenkomstig artikel 1384 van het Burgerlijk Wetboek burgerrechtelijk aansprakelijk zijn voor schadevergoeding en kosten, zijn **insgelijks aansprakelijk voor de geldboete**. Met die personen wordt gelijkgesteld de voogd, wat betreft de misdrijven begaan door zijn ongehuwde, bij hem inwonende pupillen.”*

De werkgever die overeenkomstig artikel 1384 (oud) BW aansprakelijk is, is dus eveneens burgerrechtelijk aansprakelijk voor de geldboete opgelegd voor een overtreding van de Wegverkeerswet.

Wet op de Arbeidsovereenkomsten

In de werkgever-werknemerrelatie wordt de werknemer beschermd door artikel 18 Wet Arbeidsovereenkomsten:

“Ingeval de werknemer bij de uitvoering van zijn overeenkomst de werkgever of derden schade berokkent, is hij enkel aansprakelijk voor zijn bedrog en zijn zware schuld.

Voor lichte schuld is hij enkel aansprakelijk als die bij hem eerder gewoonlijk dan toevallig voorkomt.

[...]”

Onderlinge verhoudingen

Als eerste nemen we de verhouding tussen de overheid en de werkgever onder de loep. Ten tweede bekijken we de verhouding tussen de werknemer en de overheid. Ten slotte gaan we in op de verhouding tussen de werkgever en werknemer.

Overheid – werkgever

De op de werkgever rustende aansprakelijkheid tegenover de overheid is louter van burgerrechtelijke aard. Het is niet omdat de werknemer een strafrechtelijke inbreuk heeft begaan, dat hierdoor de werkgever mede-dader van dit misdrijf wordt.

Dit heeft tot gevolg dat zodra de strafrechtelijke aansprakelijkheid van de werknemer vaststaat, het ook vaststaat dat de werknemer burgerrechtelijk aansprakelijk is voor de betaling van de geldboeten. Het volstaat hiervoor dat de strafrechtelijke fout begaan werd in het kader van de arbeidsovereenkomst én dat de werkgever daadwerkelijk de hoedanigheid van aansteller heeft.

In de praktijk zal de boete voor het bijvoorbeeld rijden spijts verval door een werknemer dus quasi-automatisch ook op de werkgever verhaald kunnen worden.

Dat de werkgever niet op de hoogte was van het feit dat zijn werknemer bijvoorbeeld met een ongeldig rijbewijs reed, is irrelevant. Evenmin doet het terzake dat de werknemer bedrog of een zware fout tegenover zijn werkgever beging. Dit omdat de bepalingen van artikel 18 Wet op de Arbeidsovereenkomsten niet spelen in deze verhouding. Tegenover de overheid blijft de werkgever tot betaling gehouden.

Overheid – werknemer

De werknemer zelf zal tegenover de overheid in persoonlijke naam de strafrechtelijke aansprakelijkheid dragen. Hij zal dus eveneens gehouden zijn tot betaling van de boetes voor de verkeersinbreuken die hij heeft begaan.

Bovendien kan hij zich niet verschuilen achter het feit dat hij handelde in uitvoering van een arbeidsovereenkomst om aan deze strafrechtelijke aansprakelijkheid te ontsnappen.

Artikel 18 WAO heeft namelijk enkel betrekking op de burgerlijke en niet op de strafrechtelijke aansprakelijkheid van de werknemer. (1)

Werkgever – werknemer

In deze verhouding speelt artikel 18 Wet op de Arbeidsovereenkomsten evenmin. Bijgevolg is de werkgever hierdoor niet beperkt in de uitoefening van zijn verhaal. Dit uit zich in termen van een regresvordering.

Hierbij treedt de in betaling veroordeelde werkgever in de rechten van de oorspronkelijke schuldeiser. Dit is de overheid. De werkgever heeft de persoonlijke geldboete namens de werknemer aan de overheid betaald.

Daarom kan hij de boete terugvorderen, zonder rekening te houden met de bepaling die enkel binnen de arbeidsovereenkomst speelt.

In conclusie

De werkgever heeft niet alle middelen om de geschiktheid van de werknemer om met een bedrijfsvoertuig te rijden te controleren. Desalniettemin is de werkgever quasi-automatisch burgerrechtelijk aansprakelijk voor de boetes die de werknemer in dat verband oploopt. Bovendien kan deze aansprakelijkheid niet worden omzeild door het aantonen van bv. een zware fout in hoofde van de werknemer. Het is wel mogelijk voor de werkgever om de betaalde geldboete terug te vorderen van de werknemer.

Neem gerust contact op met aternio legal voor meer informatie.

(1) vergelijk Cass. 18 november 1981, *RW* 1982-83, 859

Julie Lenaerts
hamme.legal@atern.io

Check atern.io/nieuws voor
meer finance, tax en legal
nieuws.

aternio